

Torsdagen den 11 februari 2021

P9_TA(2021)0056

Människorättssituationen i Kazakstan

Europaparlamentets resolution av den 11 februari 2021 om människorättssituationen i Kazakstan (2021/2544(RSP))

(2021/C 465/15)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sin resolution av den 14 mars 2019 om situationen för de mänskliga rättigheterna i Kazakstan ⁽¹⁾ och sina tidigare resolutioner om Kazakstan, inbegripet resolutionerna av den 18 april 2013 ⁽²⁾, den 15 mars 2012 ⁽³⁾ och den 17 september 2009 ⁽⁴⁾,
- med beaktande av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kazakstan, å andra sidan, som undertecknades i Astana den 21 december 2015 och trädde i kraft fullt ut den 1 mars 2020 efter det att det ratificerats av alla medlemsstater,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 17 juni 2019 om den nya EU-strategin för Centralasien,
- med beaktande av landsrapporten för Kazakstan i EU:s årsrapport om mänskliga rättigheter och demokrati i världen 2019,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och FN:s konvention mot tortyr,
- med beaktande av det 17:e mötet i samarbetsrådet EU-Kazakstan den 20 januari 2020, det 12:e mötet i människorättsdialogen mellan EU och Kazakstan den 26–27 november 2020 och det 18:e mötet i samarbetskommittén EU-Kazakstan den 25 september 2020,
- med beaktande av den allmänna återkommande utvärderingen om Kazakstan från FN:s råd för mänskliga rättigheter av den 12 mars 2020,
- med beaktande av det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av uttalandena av Europeiska utrikestjänstens talesperson av den 1 februari 2021 om det ökande trycket på icke-statliga människorättsorganisationer i Kazakstan, av den 11 januari 2021 om parlamentsvalet i Kazakstan och av den 7 januari 2021 om åtgärder för att avskaffa dödsstraffet,
- med beaktande av uttalandet av den 10 januari 2021 från Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) om dess preliminära resultat och slutsatser med avseende på valen i Kazakstan,
- med beaktande av artiklarna 144.5 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. En oroande försämring av den allmänna människorättssituationen i Kazakstan och repressalier mot det civila samhällets organisationer i landet har noterats under de senaste veckorna, med kraftiga inskränkningar av rätten till yttrandefrihet, frihet att delta i fredliga sammankomster och föreningsfrihet. Civilsamhälles- och människorättsorganisationer som arbetar i Kazakstan har utsatts för allt hårdare påtryckningar och bestraffningar från landets myndigheter, vilket hindrar reformarbetet och begränsar det civila samhällets viktiga arbete.
  - B. Den 21 december 2015 undertecknade Europeiska unionen och Kazakstan ett utvidgat partnerskaps- och samarbetsavtal som syftade till att ge en bred ram för stärkt politisk dialog och samarbete i rättsliga och inrikes frågor samt på många andra områden. I avtalet läggs stor vikt vid demokrati, rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter

⁽¹⁾ EUT C 23, 21.1.2021, s. 83.

⁽²⁾ EUT C 45, 5.2.2016, s. 85.

⁽³⁾ EUT C 251 E, 31.8.2013, s. 93.

⁽⁴⁾ EUT C 224 E, 19.8.2010, s. 30.

Torsdagen den 11 februari 2021

och grundläggande friheter, hållbar utveckling och samarbete med det civila samhället. Det utvidgade partnerskaps- och samarbetsavtalet trädde i kraft fullt ut den 1 mars 2020 efter det att samtliga medlemsstater ratificerat det.

- C. I den nya EU-strategin för Centralasien läggs stor vikt vid EU:s samarbete med Centralasien när det gäller att skydda och främja rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, inbegripet förenings- och yttrandefrihet, liksom att skapa en gynnsam miljö för det civila samhället och människorättsförsvarare. Europeiska unionen ger betydande covid-19-bistånd till Kazakstan, och senast genom sitt finansiella stöd till en sändning från Världshälsoorganisationen (WHO) på över 8 000 kilo medicinska förnödenheter den 29 januari 2021.
- D. Det parlamentsval som ägde rum i Kazakstan den 10 januari 2021 har av Europeiska utrikestjänsten beskrivits som en missad chans att visa att politiska reformer och moderniseringsprocesser har genomförts effektivt sedan det senaste valet, medan rekommendationer sedan länge från OSSE/ODIHR i ett antal frågor ännu inte har behandlats, däribland sådana som rör grundläggande friheter, valförvaltningens opartiskhet, rätten att rösta och ställa upp i val, väljarregistrering, medier och offentliggörande av valresultat. Enligt de preliminära slutsatserna från OSSE/ODIHR och OSSE:s parlamentariska församling främjar den rättsliga ramen i Kazakstan ännu inte möjligheterna att hålla val i enlighet med internationella standarder.
- E. Systembristerna när det gäller respekten för förenings-, mötes- och yttrandefriheten fortsätter att begränsa det politiska landskapet, där avsaknaden på verklig politisk konkurrens och politiska oppositionsgrupper, och inga nya partier har registrerats sedan 2013, innebär att väljarna inte har något verkligt val. Demokratiska val är en hörnsten för att uppnå politiska reformer och bygga upp ett fritt och öppet samhälle.
- F. Två oppositionsrörelser, Koshe Partiyasy och Kazakstans demokratiska val, förbjöds genom hemliga domstolsbeslut där de betecknas som "extremistiska" organisationer, utan någon rätt att överklaga. 17 ledare för Koshe Partiyasy har skickats till häkten i enlighet med artikel 405 och artikel 182 i Kazakstans strafflag och riskerar långa fängelsestraff. Fångar som åtalats som anhängare av Kazakstans demokratiska val avtjänar fortfarande sina fängelsestraff. 26 politiska fångar, bland annat, Almat Zjumagulov, Aset Abisjev, Kenzjebek Abisjev, Aschat Zjeksebajev, Kajrat Klysjev, Jربول Jeschozin, Abaj Begimbetov, Asel Onlabekkyzy, Jerkin Sabansjijev, Zjanat Zjamalijev, Diana Bajmagambetova, Nojan Rachimzjanov och Askar Kajyrbek, har fallit offer för politisk förföljelse på grund av sitt stöd till dessa rörelser.
- G. Det oregistrerade oppositionspartiet Demokratiska partiet fick inte delta i detta val då myndigheterna den 22 februari 2020 hindrade partiet från att hålla sin grundarkongress i Almaty. Om en sådan kongress inte hållits är det omöjligt för ett parti att registrera sig. Demokratiska partiets medlemmar utsattes för påtryckningar från myndigheterna när vissa greps för påstådda administrativa överträdelser och andra hindrades från att resa till platsen för kongressen.
- H. Under valkampanjen och på valdagen försökte de kazakstanska myndigheterna skärpa censurkontrollen av internet genom att upprepade gånger stänga ned internet och tvinga medborgarna att installera ett "nationellt säkerhetsintyg" som gör det möjligt att avlyssna krypterad webbttrafik. Statens kontroll över internet ökar, bland annat genom försök att begränsa informationsflödet genom censur och kontroll av internet och nedstängningar av internet, och genom det fortsatta kravet på att medborgarna ska installera ett "nationellt säkerhetsintyg" som gör det möjligt att avlyssna internetanvändares onlinetrafik.
- I. Under kampanjperioden genomfördes massarresteringar. På valdagen gjorde myndigheterna olagliga gripanden av minst 350 fredliga demonstranter i 10 olika städer. Kazakstanska myndigheter lägger rutinemässigt hinder i vägen för fredliga protester som kritiserar regeringens politik. Lagen om fredliga sammankomster och ändringarna av lagarna om politiska partier och val som antogs i maj 2020 respekterar inte de kazakstanska medborgarnas grundläggande rättigheter.

Torsdagen den 11 februari 2021

- J. Det rapporterades av ODIHR:s begränsade valobservatörsuppdrag att myndigheterna försvarade och hindrade de oberoende observatörernas arbete samtidigt som regeringsvänliga observatörer tilläts att övervaka valprocessen. Icke-statliga människorättsorganisationer rapporterade att ett betydande antal oberoende observatörer av parlamentsvalet den 10 januari 2021 utsatts för hot, administrativa gripanden och böter.
- K. Medielandskapet i Kazakstan domineras av statligt ägda eller statligt subventionerade mediekkanaler. Mellan januari och juli 2020 attackerades sju journalister fysiskt och 21 journalister, bloggare och aktivister greps, varav sju medan de höll på med sin rapportering. Under 2020 väckte myndigheterna minst 38 åtal mot journalister för påstådda brott, såsom spridning av falsk information och uppvigling. De viktigaste nationella oppositionstidningarna förbjöds alla 2016 och oberoende journalister fortsätter att utsättas för trakasserier. Myndigheterna väckte åtal mot chefredaktören för den oberoende tidningen *Uralskaya Nedelya*, Lukpan Achmedjarov, för hans rapportering om den lokala elitens korrumperade verksamhet, och Sanija Tojken, journalist för RFE/RL:s kazakstanska avdelning, utsattes för fysiska övergrepp och fängslades upprepade gånger för hennes bevakning av fredliga demonstrationer och parlamentsvalet 2021.
- L. Fem oppositionsaktivister dödades eller dog under oklara omständigheter mellan februari och november 2020 efter kontinuerlig politisk förföljelse på grund av deras oppositionsverksamhet, nämligen bloggaren och tortyroffret Dulat Agadil, hans 17-åriga son Zjanbolat Agadil, som blev huvudvittne till sin fars godtyckliga gripande, Amanbike Chairolla, Serik Orazov och Garifulla Jembergenov. Myndigheterna har underlåtit att genomföra grundliga och transparenta utredningar av deras död. Det är av yttersta vikt att ställa de ansvariga för beordrande och genomförande av sådana brott inför rätta och se till att de avstår från att förfölja aktivister i det civila samhället och familjemedlemmar som söker sanningen för offren. De kazakstanska myndigheterna slog till mot minst 200 aktivister som deltog i minnesceremonin för Dulat Agadil eller anordnade insamlingar för hans och andra politiska fångars familjer. 57 av dem har anklagats för "extremism", däribland Dametkan Aspandijarova, som är mor till tre barn och som för närvarande sitter i husarrest och riskerar upp till 12 års fängelse på grund av extremistanklagelser för att ha anordnat en insamling till stöd för Dulat Agadils familj.
- M. I Kazakstans fängelser har användningen av tortyr och misshandel varit utbredd, och minst 200 fall av tortyr rapporteras varje år av organisationen Coalition Against Torture. Förövare av sådana övergrepp har åtnjutit straffrihet, medan människorättsförsvararen Jelena Semenova har stämts av straffkolonier för att på sociala medier ha avslöjat användningen av tortyr i det kazakstanska kriminalvårdssystemet.
- N. Trots vädjanden från FN:s särskilda rapportör⁽⁹⁾, från Europarådets parlamentariska församling och från Europeiska unionen, missbrukar de kazakstanska myndigheterna vaga och alltför vittomfattande extremistlagar för att förfölja oppositionen och människorättsförsvarare. På grundval av denna lag har sedan den 22 oktober 2020, då myndigheterna tillkännagav datumet för valet, antalet politiskt motiverade brott fördubblats och uppgår nu till 99, särskilt på grund av anklagelser om "extremism". 69 av de berörda personerna riskerar att omedelbart gripas, till exempel aktivisten Gulzipa Dzjaukerova, och 11 aktivister sattes i husarrest på grund av konstruerade anklagelser om "extremism".
- O. Flera oberoende icke-statliga människorättsorganisationer, däribland Echo, Erkindik Kanaty, Kazakstans internationella byrå för de mänskliga rättigheterna och rättsstaten samt stiftelsen International Legal Initiative, har nyligen bötfällts strängt och beordrats att avbryta sitt arbete upp till tre månader från och med den 25 januari 2020, på oklara rättsliga grunder. Som vedergällning för att de utför bevakningsarbete trakasserar myndigheterna och väcker till och med straffrättsligt åtal mot människorättsförsvarare, bland annat Sjolpan Dzjanzakova, Anna Sjukejeva, Raigul Sadyrbajeva, Ajzjan Izmakova, Danijar Chassenov, Altynaj Tuksikova, Dana Zjanaj, Nazym Serikpekova, Alma Nurusjeva, Abajbek Sultanov, Zuchra Nariman, Ulbolsyn Turdijeva, Alija Zjakupova, Roza Musajeva och Barlyk Mendygazijev. Mellan oktober och november 2020 underrättades minst 15 organisationer om att de hade brutit mot artikel 460.1 i lagen om administrativa överträdelser på grund av påstådd bristande information till myndigheterna om utländsk finansiering.

(9) FN:s särskilda rapportör för främjande av och skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i kampen mot terrorismen.

Torsdagen den 11 februari 2021

- P. Under 2020 dömdes 112 personer, tre välgörenhetsorganisationer och ett kommersiellt företag för att ha utövat sin religions- och trosfrihet.
- Q. Det råder utbredd korruption inom den styrande eliten i Kazakstan, vilket framgår av det faktum att landet ligger på 94:e plats i Transparency Internationals korruptionsindex från 2020 och hämmar mänskliga rättigheter, social rättvisa och socioekonomisk utveckling.
- R. Under covid-19-pandemin missbrukade regeringen sina restriktioner mot pandemin som en förevändning för att intensifiera det politiska förtrycket av det civila samhället, människorättsaktivister, oppositionella och sjukvårdspersonal som fördömde regeringens misslyckande med att begränsa utbrottet.
- S. Två etniska kazaker, Murager Alimuly och Kaisja Akankyzy, som flydde från Kina av rädsla för att fängslas i koncentrationsläger, misshandlades och knivhöggs av okända gärningsmän den 21 januari 2021, och därför måste tillräcklig uppmärksamhet ägnas åt de fortsatta etniska spänningarna i Kazakstans södra regioner. Våldsamma etniska sammandrabbningar i Kazakstan fortsätter, särskilt i de södra delarna, där sammandrabbningar mellan kazaker och etniska dunganer i februari 2020 ledde till att 11 människor dödades, dussintals skadades och över 23 000 människor, främst dunganer, tvingades fly från sina hem.
- T. De kazakstanska myndigheterna har missbrukat internationella mekanismer för straffrättsligt samarbete, däribland Interpols system för efterlysningar och begäranden om ömsesidig rättslig hjälp, i syfte att lagföra och beslagta handlingar från en politisk flykting i Belgien, advokaten och människorättsförfvararen Bota Dzjardemalie. Den 29 september 2020 beviljade den nationella franska asyldomstolen politisk asyl till grundaren av Kazakstans demokratiska val, Muchtar Abljazov, som dömdes av en kazakstansk domstol till livstids fängelse i sin frånvaro i strid med rätten till försvar, och underströk därmed den systematiska och politiska karaktären av Kazakstans repressiva apparat och dess missbruk av civila och straffrättsliga förfaranden.
- U. De kazakstanska myndigheterna fortsätter att rikta in sig på oberoende fackföreningar och fackföreningsaktivister. Fackföreningslagen ändrades 2020 för att avskaffa kraven på medlemskap i fackföreningar och registrering i två steg. Trots denna ändring har förvaltningen i Sjymkent dragit tillbaka sin talan mot ITUFEW (industrifackföreningen för olje- och energiarbetare) på basis av ogrundade påståenden eller bestämmelser som inte längre existerar eller inte är tillämpliga på ITUFEW.
- V. Jämställdhet är fortfarande ett problem i Kazakstan. Icke-statliga organisationer konstaterar att våld mot kvinnor är underrapporterat och att åtal sällan väcks i dessa fall och i fall av sexuella trakasserier. Covid-19 har enligt FN skapat ett nytt hinder för flickor att få lika tillgång till information och utbildning. Offren saknar tillräckligt skydd, och jurister och poliser, samt tjänsteleverantörer, är inte utbildade för att identifiera, förebygga och reagera på våld mot kvinnor.
- W. Hbti-personer i Kazakstan konfronteras fortfarande med rättsliga problem och diskriminering. Det kazakstanska parlamentet antog diskriminerande ändringar av den nya hälsolagen i juni 2020 som reglerar aspekter av hälso- och sjukvård för transpersoner. Processen för att ändra sin könsidentitet i Kazakstan är fortfarande invasiv och förödmjukande.
1. Europaparlamentet uppmanar Kazakstans regering att agera i enlighet med sina internationella skyldigheter och respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i enlighet med artiklarna 1, 4, 5 och 235 i det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet. Parlamentet uppmanar Kazakstans myndigheter att stå fast vid internationella standarder när det gäller den rättsliga ramen för att hålla val och att ta itu med rekommendationerna från ODIHR:s begränsade valobservatörsuppdrag, inbegripet rekommendationerna om konstitutionellt garanterade grundläggande friheter, det civila samhällets deltagande, politisk pluralism och valförvaltningens opartiskhet, rätten att rösta och att ställa upp i val, väljarregistrering, medier och offentliggörande av valresultat.
  2. Europaparlamentet uppmanar Kazakstans regering att lägga ner politiskt motiverade åtal och upphöra med alla former av godtyckliga frihetsberövanden, repressalier och trakasserier mot människorättsaktivister, religiösa organisationer, organisationer i det civila samhället, fackföreningar, journalister och politiska oppositionsrörelser och att låta människor fritt uttrycka sina politiska, religiösa och andra åsikter. Parlamentet uppmanar regeringen att ändra den nya lagen om fredliga sammankomster så att denna frihet garanteras.

Torsdagen den 11 februari 2021

3. Europaparlamentet uppmanar med kraft Kazakstans regering att omedelbart frige och till fullo rehabilitera alla politiska fångar, särskilt Almat Zjumagulov, Aron Atabek, Nurgul Kaluova, Saltanat Kusmankyzy, Daryn Chasenov, Ulasbek Achmetov, Kenzjebek Abisjev, Jerzjan Jelsjibajev, Aset Abisjev, Igor Tjuprina, Ruslan Ginatullin, Aschat Zjeksebajev, Kajrat Klysjev, Jerbol Jeschozin, Abaj Begimbetov, Asel Onlabekkyzy, Jerkin Sabansijjev, Zjanat Zjamalijev, Diana Bajmagambetova, Nojan Rachimzjanov och Askar Kajyrbek, och att utan dröjsmål upphäva åtgärderna i form av tillfälligt frihetsberövande och husarrest samt inskränkning av frihet som vidtagits gentemot aktivister inom det civila samhället och oppositionen, användare av sociala medier och fredliga demonstranter. Parlamentet uppmanar Kazakstans regering att se över fallen och bevilja ersättning till de tidigare politiska fångarna och tortyroffren, Iskander Jerimbetov, Maks Bokajev och Muchtar Dzakisjev, i enlighet med rekommendationerna från FN:s arbetsgrupp mot godtyckligt frihetsberövande och FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna.

4. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som Kazakstans regering vidtagit för att avsluta de politiskt motiverade fallen mot människorättsförsvararna, Danijar Chasenov och Abajbek Sultanov, men är oroat över fabriceringen av ett nytt brottmål på grund av "extremism" mot den sistnämnde. Parlamentet uppmanar Kazakstans regering att häva alla politiskt motiverade anklagelser mot filantropen Barlyk Mendygazijev och sätta stopp för den politiskt motiverade förföljelsen av hans familjemedlemmar och tidigare medhjälpare.

5. Europaparlamentet fördömer missbruket av lagstiftning mot extremism gentemot anhängare av de fredliga oppositionsrörelserna Kazakstans demokratiska val (DCK) och Koshe Partiyasy, och uppmanar med kraft myndigheterna att tillåta politisk pluralism och konkurrens. Parlamentet uppmanar bestämt Kazakstans regering att genomföra rekommendationerna från Europaparlamentet, FN:s särskilda rapportör för främjande av och skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i kampen mot terrorismen och Europarådets parlamentariska församling som fördömer den godtyckliga tillämpningen av lagar mot extremism.

6. Europaparlamentet uppmanar Kazakstan att genomföra reformer, som bör syfta till att främja landets modernisering, demokrati och stabilitet, och att öka insatserna för att reformera Kazakstans politiska system för att utveckla parlamentarismen och ett flerpartisystem samt öka medborgardeltagandet. Parlamentet noterar inrättandet av ett högsta reformråd och tar del av de kazakstanska myndigheternas tillkännagivande om en ny fas av reformer, särskilt när det gäller frågor som rör brottsbekämpning, rättsväsendet och prioriteringen av mänskliga rättigheter. Parlamentet betonar vikten av att fortsätta med denna process, som inbegriper ändringar av vallagen och ett fullständigt genomförande av OSSE/ODIHR:s rekommendationer.

7. Europaparlamentet uppmanar de kazakstanska myndigheterna att sluta använda strafflagen mot aktivister, bloggare, journalister och andra personer för att de utövat sin rätt till yttrandefrihet.

8. Europaparlamentet välkomnar de kazakstanska myndigheternas beslut att annullera böter och tillåta icke-statliga organisationer att fortsätta sin verksamhet, vilket tillkännagavs den 3 februari 2021. Parlamentet begär att det treåriga förbudet mot aktivism för Maks Bokajev upphävs och att han tillåts fortsätta sitt viktiga arbete. Parlamentet uppmanar Kazakstans myndigheter att sluta missbruka finansiella rapporteringssystem för att sätta press på människorättsgrupper, dra tillbaka de ogrundade anklagelserna om administrativa brott mot de grupper som utpekats för påstådda rapporteringsöverträdelse, se till att lagstiftning och praxis avseende rapportering av utländska inkomster överensstämmer med internationella standarder, bland annat genom att upphäva artiklarna 460.1 och 460.2 i lagen om administrativa överträdelse, och i stället skydda och underlätta det civila samhällets viktiga arbete.

9. Europaparlamentet upprepar sin fasta övertygelse att förföljelser av oberoende icke-statliga organisationer genom omotiverade skatteinspektioner och trakasserier mot människorättsförsvarare och människorättsrörelser som Bostandyq Kz, Femina Virtute and Veritas, 405 och Elimay, liksom aktivister från det civila samhället genom administrativa gripanden och böter eller straffrättsliga förfaranden, inte bara hindrar de reforminsatser som redan gjorts av myndigheterna, utan även skadar Kazakstans internationella rykte.

10. Europaparlamentet beklagar den oroande situationen när det gäller mediefriheten i landet och uppmanar Kazakstans regering att skapa en fri och säker miljö för oberoende journalister.

11. Europaparlamentet uppmanar Kazakstans regering att tillåta oberoende fackföreningar att registrera sig och verka i enlighet med internationella arbetsnormer som ratificerats av Kazakstan, utan inblandning eller trakasserier. Parlamentet beklagar djupt den specialiserade regionala ekonomiska domstolens sex månader långa verksamhetsförbud av den

Torsdagen den 11 februari 2021

5 februari 2021 mot industrifacket för olje- och energiarbetare (ITUFEW) i Szymkent för påstådd underlåtenhet att registrera sig i enlighet med fackföreningslagen. Parlamentet uppmanar Kazakstans regering att på ett meningsfullt sätt genomföra fackföreningslagen i dess ändrade lydelse från maj 2020.

12. Europaparlamentet noterar med oro det nya lagförslaget om välgörenhetsorganisationer, som inför ytterligare regleringsåtgärder för organisationer i det civila samhället och direkt strider mot logik och bästa praxis i välgörenhetsarbetet, liksom det initiativ som nyligen tagits för att skapa en sammanslutning av givarorganisationer under regeringens överinseende, vilken riskerar att missbrukas för att kontrollera givarorganisationerna och ytterligare begränsa deras oberoende och egenansvaret för verksamheten.

13. Europaparlamentet noterar att Kazakstan sedan 2008, när Kazakstan ratificerade FN:s protokoll om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn, avsevärt har förbättrat sin nationella lagstiftning om lagföring av människohandel och om skydd av offer för människohandel. Parlamentet bekräftar dock att Kazakstan fortfarande måste ta itu med ett antal utmaningar om landet ska kunna eliminera människohandel, både när det gäller stöd till offer och lagföring av exploatörer.

14. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att bekämpa alla former av våld mot kvinnor, bland annat genom att säkerställa ändamålsenliga och tillgängliga rapporteringskanaler och skyddsåtgärder som beaktar offrens behov och konfidentialitet. Parlamentet kräver ett slut på straffriheten och åtgärder för att säkerställa lämpliga straffrättsliga påföljder mot förövare, även i fall av våld i hemmet. Parlamentet uppmanar med kraft de kazakstanska myndigheterna att kriminalisera våld i hemmet som ett fristående brott och att säkerställa straffrättsliga påföljder mot förövarna. Parlamentet uppmanar de kazakstanska myndigheterna att betrakta härbärgen och tjänster för personer som överlevt våld i hemmet som "väsentliga tjänster" och att underlätta tillgången till dem för alla kvinnor och flickor även under covid-19-krisen. Parlamentet uppmanar med kraft Kazakstan att underteckna och ratificera Istanbulkonventionen.

15. Europaparlamentet insisterar på att hbtj-personers rättigheter till fullo måste respekteras. Parlamentet uppmanar Kazakstans regering att garantera principen om icke-diskriminering av hbtj-personer, bland annat genom att i lag förbjuda diskriminering på grund av könsidentitet eller sexuell läggning. Parlamentet kräver effektiv utbildning för jurister och poliser, samt för tjänsteleverantörer, för att säkerställa att hbtj-personer får passande sjukvård och skydd.

16. Europaparlamentet uppmanar bestämt Kazakstans regering att garantera säkerheten för etniska kazaker och andra minoritetsgrupper som flytt från Kinas koncentrationsläger, bland annat genom att bevilja Murager Alimuly och Kaisja Akankyzy permanent flyktingstatus, och att ägna tillräcklig uppmärksamhet åt de fortsatta etniska spänningarna i landets södra regioner.

17. Europaparlamentet avråder de kazakstanska myndigheterna från missbruk av mekanismerna för rättsligt samarbete såsom Interpols system för efterlysningar och begäranden om ömsesidig rättslig hjälp i syfte att lagföra regimens motståndare utomlands och få tillgång till konfidentiell information.

18. Europaparlamentet gläder sig över att Kazakstan avskaffade dödsstraffet för alla brott i samband med ratificeringen den 2 januari 2021 av det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, och därmed blev den 88:e parten i avtalet. Parlamentet uppmanar bestämt Kazakstans regering att uppfylla sina löften om nolltolerans för tortyr och att se till att alla anklagelser om tortyr utreds fullt ut och att de ansvariga ställs inför rätta.

19. Europaparlamentet uppmanar med kraft Kazakstans regering att avskaffa tortyr och misshandel i fängelser, respektera fångarnas rättigheter och säkerställa korrekta levnadsförhållanden, hygien och en säker miljö i fråga om de hot som covid-19 utgör.

20. Europaparlamentet uppmanar Kazakstan att införa lämpligt skydd av personuppgifter och stärka dataskyddslagstiftningen samt att begränsa användningen av invasiv digital övervakningsteknik och införa ett regelverk som tydligt förbjuder godtycklig och olaglig digital övervakning, inbegripet ansiktsgenkänning, i överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna.

21. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att, inbegripet vid toppmöten och andra högnivåmöten, i multilaterala forum och genom lokala representationer, kraftfullt stödja det civila samhället, vidta ytterligare åtgärder för att stödja det kazakstanska civilsamhället via kommissionen, inbegripet men inte begränsat till att utvidga finansiella bidragssystem till organisationer i det civila samhället som främjar mänskliga rättigheter, demokratiska värden, rättsstatsprincipen och grundläggande friheter i Kazakstan, särskilt människorättsförsvarare, och att stärka de direkta personkontakterna med Kazakstans medborgare. Parlamentet betonar att finansiellt stöd till Kazakstan bör syfta till att stödja det civila samhället och offer för politiska förföljelser, och inte till att stödja den auktoritära regimen.

Torsdagen den 11 februari 2021

22. Europaparlamentet uppmuntrar EU:s delegation i Kazakstan att främja sitt samarbete med lokala medlemmar av det civila samhället genom att anordna regelbundna möten och ta upp deras rekommendationer under officiella möten med kazakstanska regeringstjänstemän.
23. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU:s delegation i Kazakstan att övervaka pågående kränkningar av de mänskliga rättigheterna och att offentligt ta ställning mot kränkningarna, att ge stöd till offer för politiska åtal och fängslade aktivister genom att närvara vid rättegångarna mot regeringskritiker och människorättsförsvarare och begära att få göra besök i fängelser, samt att reagera snabbt och beslutsamt på alla handlingar som strider mot rättsstatsprincipen, demokratin och de mänskliga rättigheterna.
24. Europaparlamentet påminner om EU:s nya globala ordning för sanktioner avseende de mänskliga rättigheterna som nyligen antagits och som gör det möjligt för EU att inrikta sig på förövare av allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna i hela världen, vilket, när det gäller Kazakstan, skulle göra det möjligt att rikta in sig på personer, enheter och organ som är involverade i eller har anknytning till omfattande och systematiska kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Parlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och medlemsstaterna att överväga att införa riktade sanktioner mot enskilda personer som gjort sig skyldiga till kränkningar av de mänskliga rättigheterna.
25. Europaparlamentet kräver att mänskliga rättigheter ska prioriteras högst i EU:s samarbete med Centralasien. Parlamentet understryker att fördjupade politiska och ekonomiska förbindelser med EU, i enlighet med det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet, måste bygga på gemensamma värderingar och innebära ett aktivt och konkret engagemang från Kazakstans sida när det gäller demokratiska reformer, som härrör från landets internationella skyldigheter och åtaganden.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och vice ordföranden/den höga representanten att göra en omfattande översyn av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mot bakgrund av den senaste utvecklingen och resultatet av översynen av handelspolitiken.
27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, EU:s särskilda representant för Centralasien samt till regeringarna och parlamenten i medlemsstaterna och Kazakstans president, regering och parlament.
-